

ката пещера при гр. В.-Търново, Моровица при с. Гложене, Тетевенско, и Темната дупка при с. Карлуково, Луковитско.

Но нека надникнемъ въ една отъ тия пещери и да видимъ, какъвъ животъ е кипѣлъ тамъ.

Между голитѣ и измити отъ водата скали при с. Карлуково се откриватъ входовете на множество голѣми и малки пещери. Близу до пътя, що води за Луковитъ, се намира пещерата Темната дупка. И наистина, щомъ влѣземъ днесъ въ тази пещера, веднага се озоваваме въ страшенъ мракъ и гробна тишина. А какъвъ животъ е кипѣлъ тукъ преди много хиляди години!

Ето, до входа на тая грамадна пещера пламти буенъ огънь. Наоколо сѫ насъдели полуголи мжже, жени, старци и деца. Край огнището сѫ натрупани едри кремъчни буци. Едни отъ мжжетѣ ги разбиватъ на дребни кжсове и ги разпредѣлятъ на отдѣлни купчини, споредъ това, какво ще има да се изработва отъ тѣхъ. Други — по-нататъкъ разцепватъ голѣми кости и рогове, като приготвятъ отъ тѣхъ шила, игли, острия за копия, стрели, куки и т. н. Цѣла работилница. Всички работятъ. Никой не стои безъ работа. Вниманието на всички е погълнато само отъ грижата да се пригответъ по-добри и колкото се може повече оржия, защото тѣ бързо се похабяватъ и чупятъ. И въ скоро време навсѣкжде по стените на пещерата увисватъ лжкове и торби съ стрели, или пѣкъ се нареждатъ множество копия.

Рѣка Искъръ е текла по-пълноводна недалече отъ тази пещера. А въ гжстите и буйни лесове сѫ се въдѣли разнообразни животни. И вечеръ, преди слънцето да приbere последнитѣ си лжчи, отъ разни мѣста изъ гората е излизалъ дивечътъ на водопой и на паша по близките до рѣката поляни, обрасли съ сочна трева. Нашиятъ прадѣдо разузнавалъ добре мѣстата, кждето